

Պրայետարներ բոլոր երկրների, միացե՛լ

ՀԿԳ ԿՆՆՏԿՈՄԻ

ՊՐՈՊԱԳԱՆԴԱՅԻ ԵՎ

ԱԳԻՏԱՅԻԱՅԻ ԲԱԺԻՆ

Ագրիկուլտուր ԲՆՈՎՆՈՏ

ОБЯЗАТЕЛЬНЫЙ
ЭКЗЕМПЛЯР

№ 14

ՀՈՒՆԻՍ

1957

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

էջ

Նյութեր զրույցների համար

Հարազատ պարտիայի հետ	1
Հ. ՔՈԹԱՆՋՅԱՆ— Մայրաքաղաքի աշխատավոր- ները պատվով կկատարեն իրենց խոստումը	9
Ս. ԳՅՈՒՐՋՅԱՆ— Համամիութենական գյուղա- տնտեսական և արդյունաբերական ցուցա- հանդեսը	16
ՅՐ. ՄԱՐՈՒԹՅԱՆ— Երիտասարդության և ուսա- նողության համաշխարհային 6-րդ ֆեստի- վալը	27

Միջազգային բեմաներ

Վ. ՌԴԻՆՆՈՎ— Աշխարհի ժողովուրդների ձայնը	34
Օգնություն ագիտատորներին	
Թեմաներ և գրականություն ագիտատորների ո- գոստոս ամսվա զրույցների համար	45

Եմբագրության հասցեն.— Երևան, ՀԿՊ Կենտկոմ,
11 հարկ, 60-րդ սենյակ, Հեռախոս՝ 2—52—78.

52/4-4.2

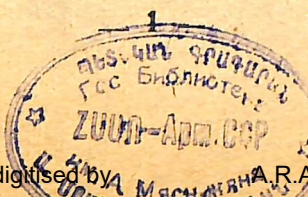
ՆՅՈՒԹԵՐ ԶՐՈՒՅՑՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

ՀԱՐԱՋԱՏ ՊԱՐՏԻԱՅԻ ՀԵՏ

ՍՄԿՊ Կենտկոմի Հունիսյան պլենումը քննության առնելով Գ. Մ. Մալենկովի, Լ. Մ. Կազանովիչի, Վ. Մ. Մոլոտովի և նրանց հարած Շեպիլովի հակապարտիական խմբի ֆրակցիոն, քայքայիչ գործունեությունը, որն ուղղված էր մեր պարտիայի լենինյան միասնության դեմ, սովետական ժողովրդի դեմ, արժանի պատիժ տվեց նրանց:

Հակապարտիական այդ խումբը հանդես էր գալիս պարտիայի այնպիսի կարևորագույն որոշումների դեմ ինչպիսիք են՝ ժողովրդական տնտեսության հետագա զարգացումը, ներպարտիական լենինյան նորմաների վերականգնումը, ռևոլյուցիոն օրինականության խախտումների վերացումը, ազգային ճիշտ քաղաքականության կիրառումը, միութենական ռեսպուբլիկաների իրավունքների ընդլայնումը, գյուղատնտեսության արագ զարգացումը, արդյունաբերության կառավարման վերակառուցումը, խամ և խոպան հողերի յուրացումը, որոնք

4086-57

ի սպաս են դրված սովետական ժողովրդի բարեկեցության բարելավմանը:

Այդ խումբը միաժամանակ դիմադրութուն էր ցույց տալիս սոցիալական տարբեր սիստեմնէր ունեցող պետութիւնների խաղաղ գոյակցության լենինյան կուրսին, միջազգային լարվածության թուլացմանը և մյուս երկրների հետ Սովետական Միութեան բարեկամական հարաբերութիւնների հաստատմանը:

Չնայած հակապարտիական այդ խմբի դիմադրութեանը և գործադրած ստոր միջոցներին, պարտիան հաստատակամորեն շարունակում էր իր իմաստուն արտաքին և ներքին ճիշտ քաղաքականութիւնը, շարունակում էր անշեղորեն կենսագործել պարտիայի 20-րդ համագումարի պատմական որոշումները, բոլոր ջանքերը գործադրում էր ծանր արդյունաբերութիւնը ամեն կերպ զարգացնելու, գյուղատնտեսութիւնը առաջ մղելու, ժողովրդի կենսամակարդակը անընդհատ բարելավելու համար:

Հակապարտիական խումբը չէր ուզում հասկանալ, որ արդի պայմաններում, երբ մեր սոցիալիստական արդյունաբերութիւնը աճել և հսկայական մասշտաբների է հասնել, անհրաժեշտութիւն է զգացվում վերա-

— 2 —

կառուցել նրա կառավարման ղեկավարութիւնը, գտնել արդյունաբերութիւնը կառավարելու նոր կատարյալ ձևեր, բացահայտել եղած ռեզերվները, լրիւ օգտագործել մեր ունեցած բոլոր հնարավորութիւնները: Արդյունաբերութիւնը է՛լ ավելի զարգացնելու նպատակով պարտիան ձեռնամուխ եղավ նրա վերակառուցմանը, որը արտահայտվեց տնտեսական շրջանների ստեղծմամբ:

ՍՍՌՄ Գեղագույն Սովետի 7-րդ սեսիան, որը քննարկեց այդ հարցը, հատուկ օրենքով վերացրեց գերատեսչական պատնէշները արդյունաբերութեան զարգացման գործում, լայն իրավունքներ ընձեռեց միութենական ռեսպուբլիկաներին, որը ջերմ հավանութիւն և պաշտպանութիւն գտավ ամբողջ պարտիայի ու սովետական ժողովրդի կողմից:

Կտրված լինելով կյանքից և ժողովրդի աճող պահանջմունքներից, Մալենկովի, Կաբանովիչի և Մոլոտովի հակապարտիական խումբը թեթափատորեն էր վերաբերվում գյուղատնտեսութիւնը զարգացնելու, երկրում գյուղատնտեսական մթերքների առատութիւն ստեղծելու պարտիայի վերցրած կուրսին: Այդ խումբը դեմ էր դը-

— 3 —

ճում կոլտնտեսություններում պլանավորման նոր կարգ մտցնելուն, մթերքների արտադրությունը ավելացնելու ուղղությամբ կոլտնտեսականների շահագրգռվածությունը բարձրացնելու գործում, առարկում էր կոլտնտեսականների տնտեսություններից կատարվող գյուղատնտեսական մթերքների պարտագիր մատակարարումները վերացնելուն:

Մերկացված ու հակահարվածի արժանացած հակապարտիական խումբը դեմ գրեց բնակչության ամեն մի շնչին ընկնող կաթի, յուղի և մսի արտադրությամբ ամենամոտ տարիներին ԱՄՆ-ին հասնելու մասին պարտիայի կոչին, որն այնքան սիրով ընդունվեց ժողովրդի կողմից: Դրանով դրսևորվում էր այդ խմբի աղայական, արհամարհական վերաբերմունքը դեպի ամենալայն մասսաների կենսական շահերը, թեթահավատությունն ու անվստահությունը դեպի նրանց ստեղծագործական ուժերը:

Այս ամենի հետ միասին հակապարտիական խումբը իրեն նպատակ էր դրել փոխել պարտիայի ղեկավար օրգանների կազմը, որն ընտրված էր Կենտկոմի պլենումի կողմից:

Պլենումը արձանագրեց, որ ընկ. ընկ.

— 4 —

Մալենկովը, Կազանովիչը և Մոլոտովը դեր են դարձել հին պատկերացումներին, կտրվել են պարտիայի և երկրի կյանքից, չեն տեսնում դեպի կոմունիզմը ընթացող սովետական ժողովրդի կյանքում տեղի ունեցած փոփոխությունները, ցուցաբերում են պահպանողականություն, կառչում են աշխատանքի հին ձևերին ու մեթոդներին:

Կենտկոմի Հունիսյան պլենումը խստորեն դատապարտեց և անարգանքի սյունին գամեց հակապարտիական խմբի քայքայիչ, ֆրակցիոն գործունեությունը, որպես մեր պարտիայի լենինյան սկզբունքներին անհամատեղելի գործունեության և արժանի պատիժ տվեց նրանց: Ղեկավարվելով պարտիայի լենինյան միասնությունը ամեն կերպ ամրապնդելու շահերով պլենումը Մալենկովին, Կազանովիչին և Մոլոտովին հանեց ՍՄԿՊ Կենտկոմի Նախագահության կազմից և պլենումի կազմից, Շեպիլովին հեռացրեց ՍՄԿՊ Կենտկոմի քարտուղարի պոստից և հանեց Կենտկոմի Նախագահության անդամության թեկնածուների կազմից և Կենտկոմի անդամների կազմից:

Պլենումի որոշումը մեծ գոհունակությամբ և խանդավառությամբ ընդունվեց պարտիայի և ամբողջ ժողովրդի կողմից:

— 5 —

Ամենուրեք, մեր մեծ Հայրենիքի բոլոր վայ-
րերում, արտադրական ձեռնարկություննե-
րում, կոլտնտեսություններում, ՄՏ կայան-
ներում, սովխոզներում, հիմնարկներում և
ուսումնական հաստատություններում տեղի
ունեցած սկզբնական պարտիական կազմա-
կերպությունների ժողովներում ելույթ ունե-
ցող կոմունիստները զայրույթով ու վրդով-
մունքով էին խոսում Մալենկովի, Կազանո-
վիչի, Մոլոտովի և նրանց հարած Շեպիլո-
վի հակապարտիական խմբի ֆրակցիոն
գործունեության մասին և իրենց անսահ-
ման նվիրվածությունը հայտնում պարտիա-
յի գլխավոր գծի նկատմամբ։ Այդ ժողով-
ները, ինչպես նաև ակտիվի նիստերը իրենց
ընդունած որոշումներում ջերմ հավանու-
թյուն էին տալիս պլենումի ձեռնարկած մի-
ջոցառումներին և անվերապահորեն միա-
նում նրա որոշմանը։

Մալենկովի, Կազանովիչի, Մոլոտովի հա-
կապարտիական խմբի վերաբերյալ ՍՄԿՊ
Կենտկոմի պլենումի որոշումը միահամուռ
հավանություն գտավ նաև Հայաստանի պար-
տիական կազմակերպությունների և ամբողջ
հայ ժողովրդի կողմից։

Ռեսպուբլիկայի և Երևանի պարտիական
ակտիվի համատեղ ժողովը, ինչպես նաև

— 6 —

ռեսպուբլիկայի բոլոր հիմնարկ-ձեռնարկու-
թյուններում ու կոլտնտեսություններում կա-
յացած սկզբնական պարտկազմակերպու-
թյունների ժողովները լսելով Կենտկոմի
պլենումի որոշման մասին՝ հակապարտիա-
կան խմբի ֆրակցիոն գործունեության առ-
թիվ, խորապես դատապարտեցին ու անար-
գանքի սյունին գամեցին խմբի բոլոր մաս-
նակիցներին։

Ի պատասխան պառակտիչների, մեր երկ-
րի աշխատավորները ամենուրեք իրենց ե-
լույթներում խոսք են տալիս է՛լ ավելի ծա-
վալել սոցիալիստական մրցությունը, ար-
տադրական բարձր ցուցանիշներով կատա-
րել ստանձնած պարտավորությունները,
անշեղորեն կենսագործել պարտիայի 20-րդ
համագումարի որոշումները։ Երևանի էլեկ-
տրամեքենաշինական գործարանի բանվոր
ընկ. Վ. Ղազարյանը հանդես գալով ռես-
պուբլիկայի ակտիվի նիստում ասաց.

— Մենք բանվորներս, ամբողջ հոգով
շնորհակալ ենք մեր պարտիայի Կենտոմից,
որը ժամանակին մերկացրեց Մալենկովի,
Կազանովիչի և Մոլոտովի հակապարտիա-
կան խումբը և պաշտպանեց պարտիայի
միասնությունը։ Մեր գործարանի բոլոր
բանվորները հավանություն են տալիս

— 7 —

Կենտկոմի պլենումի որոշմանը: Մենք կը-
գործադրենք մեր բոլոր ուժերը Հոկտեմբեր-
յան Սոցիալիստական Մեծ ռեուլյուցիայի
40-ամյակը արտագրական նոր նվաճումնե-
րով գիմաւորելու համար:

Հավանութիւն տալով պարտիայի Հունիս-
յան պլենումի որոշումներին, ռեսպուբլիկա-
յի կոլտնտեսային աշխատավորները պար-
տավորվել են երկրին տալ ավելի շատ գյու-
ղատնտեսական մթերքներ՝ բնակչության
կարիքները բավարարելու համար և ավելի
շատ հումք՝ արդյունաբերութեան համար:

Պայքարում կոփված մեր պանծալի Կո-
մունիստական պարտիան այժմ ավելի
միասնական է ու համախմբված, ինչպե-
սեք: Պարտիայի լենինյան միասնութիւ-
նը, նրա երկաթե կարգապահութիւնը ան-
խորտակելի է: Պարտիան շրջապատված է
սովետական ժողովրդի մեծ սիրով ու վրս-
տահութեամբ: Պարտիայի ղեկավարութեամբ
մեր երկրի աշխատավորները կշարունակեն
իրենց պայքարը մեր հիասքանչ Հայրենիքի
տնտեսական և ռազմական հզորութիւնը է՛լ
ավելի բարձրացնելու համար, կոմունիզմի
լիակատար հաղթանակի համար:

ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔԻ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐՆԵՐԸ ՊԱՏՎՈՎ ԿԿԱՏԱՐԵՆ ԻՐԵՆՑ ԽՈՍՏՈՒՄԸ

Հ. ՔՈԹԱՆԶՅԱՆ

ՀԿՊ ԵՐԼԱՆԻ ԲԱՂԱԲԱՅԻՆ ԿՈՄԻՏԵԻ
ԱՐՈՍԱԳԱՆՈՂԱՅԻ ԵՎ ԱԳԻՏԱԳԻԱՅԻ
ԲԱԺՆԻ ՎԱՐԻՇ

Մոտենում է Հոկտեմբերյան Սոցիալիս-
տական Մեծ ռեուլյուցիայի 40-րդ տարե-
դարձը: Երևանի գործարաններում ու ֆաբ-
րիկաներում աշխատանքային և քաղաքա-
կան շտեմնված խանդավառութիւնն է տի-
րում: Բանվորները, ծառայողները և փնժե-
ներա-տեխնիկական աշխատողները, ՍՄԿՊ
XX համագումարի պատմական որոշումները
հաջողութեամբ կենսագործելու վճռականու-
թեամբ լի, մտել են Հոկտեմբերյան Սոցիա-
լիստական Մեծ ռեուլյուցիայի 40-րդ տարե-
դարձի պատվին ծավալված համաժողովրդ-
ական սոցիալիստական մրցութեան մեջ և
ձգտում են այդ փառապանծ տոնը նշանա-
վորել արտագրական նոր հաջողութիւննե-

րով, մեր երկրի էկոնոմիկայի և կուլտուրայի է՛լ ավելի վերելքով:

Երևան քաղաքի առաջավոր ձեռնարկությունների՝ Կիրովի անվան, Հայէլեկտրո, Ս.Վատոդոդերի, «Կանազ», էլեկտրական ճրգրի ա գործիքների գործարանների, Կարի առաջին Փարբիկայի, Ձեթ-օձառ կոմբինատի, երկաթուղային հանգույցի և այլ ձեռնարկությունների կոլեկտիվները պարտավորվել են գերակատարել համախառն ու նատուրալ արտադրանքի 1957 թվականի պետական պլանը, բարձրացնել արտադրողականությունը, բարելավել արտադրանքի որակը, հասնել արտադրական ձեռնարկությունների բարձր շահութաբերության:

Սոցիալիստական մրցության մեջ մշտնեւրով Կիւ քաղաքի աշխատավորների հետ, Երևանի արդյունաբերության աշխատողները պարտավորություն են ստանձնել վեցերորդ հնգամյակի երկրորդ տարվա պլանը տեխնիկա-տնտեսական բոլոր ցուցանիշներով կատարել մինչև դեկտեմբերի 20-ը և երկրին տալ 140 միլիոն ուսուլու արտապլանային արտադրանք, յուրացնել հաստոցների, կոմպրեսորների, պոմպերի, գինեռատորների, տրանսֆորմատորների և արտադրանքի այլ տեսակների նոր, ավելի կա-

— 10 —

տարելագործված կոնստրուկցիաների սերիական արտադրությունը:

Այն խոշոր խնդիրները, որոնք այժմ դրված են ձեռնարկությունների առաջ՝ ստանձնած պարտավորությունների կատարման կապակցությամբ, պահանջում են մեր ազիտատորներից, պարտիական կազմակերպությունների ղեկավարությամբ լայնորեն ծավալել մասսայական-քաղաքական աշխատանքը: Հարկավոր է հասնել այն բանին, որ յուրաքանչյուր աշխատավոր ժամանակին և բարձր ցուցանիշներով կատարի ստանձնած պարտավորությունները:

Սոցիալիստական մրցությամբ ստանձնած պարտավորությունների հաջող կատարումը մեծ չափով կախված է առաջավոր փորձի մասսայականացումից: Ազիտատորների պարտքն է լայնորեն պրոպագանդել սոցիալիստական աշխատանքի օրինակներ տվող առաջավորների և նորարարների փորձը:

Բանավոր զրույցների ժամանակ, ցուցադրական ազիտացիայի և պատի թերթերի միջոցով անհրաժեշտ է պարզաբանել, թե առաջավորները ինչպես են հաջողությունների հասնում, կազմակերպական, տեխնիկական ինչ կատարելագործություններ են մշտ-

— 11 —

ցընում, արտադրության ինչպիսի նոր, դեռ
չօգտագործված ռեզերվներ են տրոհում, որ-
պեսզի բարձրացնեն աշխատանքի արտա-
դրողականությունը, տնտեսեն հումքը, նյու-
թերը, էլեկտրաէներգիան, իջեցնեն թո-
ղարկվող արտադրանքի ինքնարժեքը:

Սոցիալիստական պարտավորությունների
կատարման գործում մեծ նշանակություն
ունի մրցության հրապարակայնությունը՝
ձեռնարկության, ցեխի և յուրաքանչյուր ա-
ռանձին աշխատողի ստանձնած պարտավո-
րությունների կատարման սխտեմատիկ
ստուգումն ու հաշվառումը:

Մեզ մոտ, քաղաքի շատ ձեռնարկություն-
ներում դրված են առանձին ցեխերի և ար-
տադրական բրիգադաների պարտավորու-
թյունների կատարման ցուցատախտակներ:

Սոցիալիստական մրցությամբ ստանձնած
պարտավորությունները ժամանակին կատա-
րելու գործին օգնում է լավ ձևավորված
ցուցադրական ագիտացիան՝ պլակատները,
լողունգները, պատի թերթերը և այլն: Խրա-
խուսելով արտադրության լավագույն մարդ-
կանց՝ ցուցադրական ագիտացիան միաժա-
մանակ ոգևորում է ետ մնացողներին ա-
ռաջավորներին համեմատել համար:

Կարի առաջին ֆաբրիկայի, էլեկտրատեխ-

— 12 —

նիկական գործարանի և քաղաքի մի շարք
այլ ձեռնարկությունների ցեխերում, ճաշա-
րաններում, բակերում և աչքի ընկնող տե-
ղերում փակցվել են պլակատներ ու լողունգ-
ներ, որոնք կոչ են անում բանվորներին՝
պայքարել ստանձնած պարտավորություննե-
րի կատարման համար:

Աշխատավորների շրջանում մեծ ազդե-
ցություն են գործում «Կայծակ», «Երգիծան-
քի պատուհան» պլակատները: Կարի առա-
ջին ֆաբրիկայում բանվորների մեջ մեծ ժո-
ղովրդականություն են վայելում սխտեմա-
տիկորեն լույս տեսնող «Կոկորդիլոսը», որն
անողորմաբար խարաղանում է խոտանա-
րարներին: «Կոկորդիլոսի» հերթական հա-
մարները ֆաբրիկայի ագիտատորները լայ-
նորեն օգտագործում են նաև իրենց զրույց-
ների ընթացքում: Այս բոլորի շնորհիվ
ֆաբրիկայում այժմ գրեթե վերացված է խո-
տանը:

Շատ ձեռնարկություններում անց են
կացվել բանվորական ժողովներ՝ նվիրված
ստանձնած պարտավորությունների կատար-
մանը:

Մեր ագիտատորները հմտորեն պետք է
օգտագործեն ագիտացիայի բոլոր ձևերն ու
մեթոդները, որպեսզի մոբիլիզացնեն մրցու-

— 13 —

թյան մասնակիցներին՝ հաջողութեամբ կատարելու Հոկտեմբերյան Մեծ ռևոլյուցիայի 40-րդ տարեդարձի պատվին ստանձնած սոցիալիստական պարտավորութիւնները: Մեծ տոնի նախապատրաստման և անցկացման կապակցութեամբ Սովետական Միութեան բոլոր աշխատավորներին ուղղված ՍՄԿՊ Կենտկոմի կողերը լայն արձագանք գտան Երևան քաղաքի աշխատավորների մեջ:

Հոկտեմբերյան ռևոլյուցիայի 40-րդ տարեդարձի պատվին կազմակերպված սոցիալիստական մրցութեան մեջ է մտել Երտեղարդի գործարանի կոլեկտիվը, որը ժամկետից 20 օր շուտ կատարեց իր առաջին կիսամյակի պլանը:

Նշանակալի հաջողութիւններ են ձեռք բերել Սպանդարյան շրջանի արդյունաբերութեան աշխատողները, որոնք հինգ ամսովա պլանը կատարել են 104,1 տոկոսով և երկրին տվել են ավելի քան 7 միլիոն ռուբլու արտապլանային արտադրանք:

Կատարելով ստանձնած պարտավորութիւնները, Ալյումինի գործարանի Ա. Մխիթարյանի բրիգադան ամեն ամիս գերակատարում է արտադրական պլանները, ընդ

— 14 —

որում ապահովելով տրակական բարձր ցուցանիշներ:

Սոցիալիստական մրցութեան առաջավորների թվումն են Կիրովի անվան և Ավտոբոլերի գործարանները: Այստեղ բանվորները ակտիվորեն մասնակցում են ռացիոնալիզատորական աշխատանքին: Գործարանի 30—30ա ցեխի էլեկտրիկներ Բադալյանի, Մելքոնյանի, Հեթումյանի և մյուսների ռացիոնալիզատորական առաջարկները, որոնք ներդրվել են արտադրութեան մեջ, տարեկան տալիս են ավելի քան 27 հազար ռուբլու տնտեսում: Ռեալիստիկական առարկաների գործարանի ռացիոնալիզատորներ Մանուկյանը և Վարդանյանը առաջարկ մտցրին ռետինի մնացորդների օգտագործման մասին: Այդ առաջարկի կիրառումից գործարանը տարեկան ստանում է ավելի քան 500 հազար ռուբլու տնտեսում:

Մեր խնդիրն է յուրաքանչյուր ձեռնարկութիւնում, յուրաքանչյուր կառույցում է՛լ ավելի լայնորեն ծախալել սոցիալիստական մրցութիւնը ի պատիվ առաջիկա մեծ տոնի, հասնել այն բանին, որ մրցութեան մեջ ընդգրկվեն արտադրական ձեռնարկութիւնների բոլոր բանվորները, ինժեներատեխնիկական աշխատողները, ծառայողները:

ՀԱՄԱԺՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՎ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍԸ

Ս. ԳՅՈՒՐԶՅԱՆ

Հայկական ՍՍՌ Մինիստրների
Սովետի գյուղատնտեսական ցուցահանդեսի
խմբի պետ

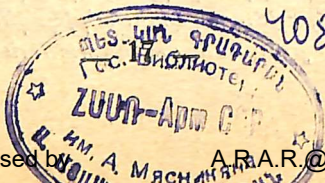
Հունիսի 2-ից մեր Հայրենիքի մայրաքաղաք Մոսկվայում նորից իր աշխատանքներն սկսեց Համամիութենական գյուղատնտեսական և արդյունաբերական ցուցահանդեսը:

Ցուցահանդեսը իրավամբ համարվում է մեր երկրի սոցիալիստական գյուղատնտեսության ձեռք բերած հաջողությունների և աննախընթաց վերելքի հայելին: Այստեղ պարզ կերպով կարելի է տեսնել թե Կոմունիստական պարտիայի ղեկավարությամբ ինչպիսի վերելք է ապրել մեր գյուղատնտեսությունը Հայրենական պատերազմից հետո:

Ցուցահանդեսը տարեցտարի հարատևում է նոր պավիլիոններով և բազմահազար

— 16 —

էքսպոնատներով: Այժմ ցուցահանդեսն ունի 207 հեկտար տարածություն, ուր տեղավորված են ավելի քան 300 պավիլիոն տեկառուցում, այդ թվում գլխավոր պավիլիոնը, միութենական ռեսպուբլիկաների 15, ինքնավար ռեսպուբլիկաների՝ 12, ճյուղային՝ 16 և բազմաթիվ այլ պավիլիոններ: Ցուցահանդեսում աճեցվում են ավելի քան 55 հազար ծառ, որից 7.000-ը պտղատու: Կան կես միլիոնից ավելի թփուտներ, 60 հազար տնկի, ավելի քան 50 հազար վարդենի և 600 հազար զանազան ծաղիկներ: Միայն այս տարվա զարնանը ցուցահանդեսի տերիտորիայում տնկվել է ավելի քան 5 միլիոն միամյա բույս, որոնց մեծ մասը փաթեթավորված է: Այս տարի ցուցահանդեսի դաշտամասերում մշակվում են աշնանացան ցորենի 65 տեսակ, որոնք շրջանայնացված են Միության տարբեր գոտիներում: Մշակվում են նաև զարնանացան ցորենի, կորեկի, հնդկացորենի և եգիպտացորենի տեսակներ: Մեծ տեղ են գրավում եգիպտացորենի հիբրիդային սերմերով կատարված ցանքերը: Միաժամանակ ցուցահանդեսում գործնականորեն ցույց են տրվում մոլախոտերի դեմ տարվող պայքարի միջոցները:

«ՄՏԿ-ի դաստակերտ» բաժնում նտեղծված է ռադիոֆիկացված հարթակ, որտեղ գյուղատնտեսական մեքենաները դիտվում են հենց աշխատանքի ժամանակ:

Այս տարի էքսկուրսանտները կծանոթանան ցուցահանդեսի մասնակից Մերձմոսկովյան 62 առաջավոր կոլտնտեսությունների աշխատանքի հետ:

Ցուցահանդեսի պավիլիոններում կարելի է տեսնել մեր երկրին հայտնի առաջավոր կոլտնտեսությունների և բարձր բերքի անվանի վարպետների կողքին նաև հարյուրավոր նոր կոլտնտեսությունների և առաջավոր մեթոդներով աշխատող հազարավոր դաշտավարների և անասնապահների աշխատանքի ցուցանիշները, որոնք ընդամենը մեկ-երկու տարի առաջ կամ ետ էին մընում, կամ ցածր ցուցանիշներ ունեին: Գալով ցուցահանդես, և ուսումնասիրելով առաջավորների աշխատանքի փորձը և այն կիրառելով իրենց կոլտնտեսություններում, սովիտզներում և անասնապահական ֆերմաներում նրանք մեծ հաջողությունների են հասել և ցուցահանդեսի թեկնածու դառնալու իրավունք նվաճել: Դրա պերճախոս ապացույցը կարելի է համարել այն, որ տարեցտարի ավելանում է Համամիութենական

— 18 —

գյուղատնտեսական ցուցահանդեսի մասնակիցների թիվը: Այսպես, օրինակ, եթե ցուցահանդեսի բացման առաջին տարին՝ 1954 թվականին ցուցահանդեսի մասնակիցների թիվը կազմում էր 173 հազար, ապա 1956 թվականին այն հասավ մինչև 300 հազարի, իսկ ընթացիկ 1957 թվականին՝ կհասնի մոտ 400 հազարի: Գյուղատնտեսության բնագավառում իրենց ձեռք բերած հաջողությունների համար այս տարի ցուցահանդեսին մասնակցելու պատվավոր իրավունք են ձեռք բերել ոչ միայն հազարավոր նոր կոլտնտեսություններ և ամբողջ շրջաններ, այլև 46 երկրամաս, մարզ և ռեսպուբլիկա:

Մեր ռեսպուբլիկայի մի շարք կոլտնտեսություններ նույնպես լայն ցուցադրման են ներկայացված: Օրինակ, լայն կերպով ցուցադրվում է Շահումյանի շրջանի 18-րդ պարտհամադումարի անվան կոլտնտեսության առաջավորների փորձը, որոնք 100 հեկտար հողատարածության դիմաց ստացել են 862 ցենտներ կաթ և 92 ցենտներ միս, յուրաքանչյուր հեկտար հողի եկամուտը կազմում է 9014 ռուբլի: Նույն շրջանի Ստալինի անվան կոլտնտեսությունը 100 հեկտար հողատարածության դիմաց ստացել է 640 ցենտներ կաթ, 120 ցենտներ միս,

— 19 —

յուրաքանչյուր մեկ հեկտար հողատարածությունից ստացվող դրամական եկամուտը եղել է 9694 ռուբլի: Կոլտնտեսականներն ամեն մի աշխօրի դիմաց ստացել են 50 ռուբլի, հացահատիկ, երկու կիլոգրամ խաղող, գինի, յուղ, պանիր և այլն:

Այս տարի ցուցահանդեսում գյուղատնտեսական կոլտնտեսների բերքատվության բարձրացման և անասնապահական մթերքների արտադրանքը մեծ չափով ավելացնելու լավագույն ցուցանիշների հետ միաժամանակ ցուցադրվում են նաև առաջավոր կոլտնտեսությունները և սովխոզները, որոնք աչքի ընկնող հաջողությունների են հասել գյուղատնտեսական մեքենաների ինքնարժեքի իջեցման ուղղությամբ: Օրինակ, եղբայրական Ղազախական ռեսպուբլիկայի պավլիտնոմ կարելի է տեսնել թե ինչպես Ակմոլինսկի մարզի Կիրովի անվան սովխոզի բանվորները մեկ ցենտներ ցորեն արտադրելու համար ծախսվող մարդու ջանակը իջեցրել են մինչև 0,6 ժամ: Ցորենի մեկ ցենտների ինքնարժեքը նրանց մոտ կազմում է 15,9 ռուբլի:

Մեր ռեսպուբլիկայի մի շարք առաջավոր կոլտնտեսություններ նույնպես պայքարում են ցորենի, կաթի, մսի, խաղողի, ծխախո-

— 20 —

տի և այլ մթերքների ինքնարժեքը իջեցնելու համար: Օրինակ, Արտաշատի շրջանի Նորաշեն գյուղի կոլտնտեսությունը 1955 թվականին յուրաքանչյուր մեկ ցենտներ խաղողի արտադրության վրա ծախսել է 7,2 աշխօր, իսկ 1956 թվականին՝ միայն 3,36 աշխօր: Նույն շրջանի Անաստասավան գյուղի կոլտնտեսությունը 1955 թվականին մեկ ցենտներ խաղողի արտադրության վրա ծախսել է 3,9 աշխօր, իսկ 1956 թվականին՝ 2,2 աշխօր: Կալինինյի շրջանի Ստալինի անվան կոլտնտեսությունը 1955 թվականին մեկ ցենտներ կաթի արտադրության վրա ծախսել է 7,1 աշխօր, 1956 թվականին՝ 4 աշխօր: Շամշադինի շրջանի Ալգեձոր գյուղի կոլտնտեսությունը մեկ ցենտներ ծխախոտի համար ստանալու համար 1955 թվականին ծախսել է 36 աշխօր, իսկ 1956 թվականին՝ 30 աշխօր և այլն:

Ցուցահանդեսում մեծ հետաքրքրություն են ներկայացնում անասնաբուծական պավլիտները, ուր ցուցադրվում են ավելի քան 2.500 կով, խոզ, տխար, այծ, ձի և մոտ 8 հազար թռչուն: Այս պավլիտներում կարելի է տեսնել թե ինչպես են առաջավոր կոլտնտեսությունները, սովխոզները և ա-

— 21 —

նախնապահները խնամում, կերակրում ու պահպանում անասուններին:

Ահա ոչխարաբուծական պավիլիոնը: Այստեղ էքսկուրսանտները կարող են տեսնել տարբեր ցեղերի լավագույն ոչխարներ, որոնք տնեն բարձր բրդատվությոն և տալիս են մեծ քանակությամբ միս:

Այդ բարձր մթերատու ցեղական անասունները կուլտնտեսություններում և սովխոզներում տարածելու ու բազմացնելունպատակով այս տարի առաջին անգամ ցուցահանդեսում նախատեսվում է վաճառել ավելի քան 1500 մտզի ու հորթ, մատշաղխոյ, մաքի և ձի:

Այս տարի ցուցահանդեսում կկազմակերպվեն հացահատիկի, եգիպտացորենի, բանջարեղենի, կարտոֆիլի կերի և ուրիշ կուլտուրաների «շաբաթներ»: Այդ «շաբաթների» ընթացքում ցուցահանդես կհրավիրվեն գյուղատնտեսության այն առաջավորները, որոնք աճեցրել ու ներկայացրել են լավագույն էքսպոնատներ: Հատուկ մասնագիտական հանձնաժողովների միջոցով գնահատման կենթարկվեն այդ էքսպոնատներն ու լավագույնները կնշվեն ցուցահանդեսի վկայականներով, իսկ այդ էքսպոնատները աճեցրած կուլտնտեսու-

— 22 —

թյուններն ու առաջավորները միարգևատրվեն գլխավոր կոմիտեի դիպլոմներով և մրցանակներով:

Անցյալ տարիների աշխատանքի փորձը ցույց տվեց, որ ավելի նպատակահարմար է ցուցահանդես հաճախեն միատեսակ մասնագիտության տեր մարդիկ, օրինակ՝ հացահատիկային, բամբակագործական, այգեգործական, ծխախոտագործական և պլուղաբուծական բրիգադաների բրիգադավարների, օղակավարների, տրակտորային բրիգադաների բրիգադավարների, տրակտորիստների, կոմբայնավարների, կթվորների, հովիվների, խոզապահների և այլ մասնագիտության մարդկանցից կազմված առանձին խմբեր: Ցուցահանդես կհաճախեն և այժմ հաճախում են մեր կուլտնտեսությունների, սովխոզների ու ՄՏԿ-ների ղեկավար աշխատողները, ինչպես նաև գյուղատնտեսության մասնագետները:

Մասնագիտացված խմբերի համար տեղում կազմակերպվելու են հատուկ զբոսայգիներ, դասախոսություններ, կարճատև կուրսեր: Նրանք ավելի խոր կերպով կարող են ուսումնասիրել իրենց մասնագիտությանը վերաբերող առաջավոր կուլտնտեսությունների և սոցիալիստական աշխատանքի հե-

— 23 —

րոտների փորձը, անձամբ լսել նորարարնե-
րին և ծանոթանալ նրանց աշխատանքի ձե-
վերի ու մեթոդների հետ:

Համամիութենական գյուղատնտեսական
ցուցահանդեսի տերիտորիայում հունիսի
2-ից բացվել և գործում է նաև Համամիու-
թենական արդյունաբերական ցուցահան-
դեսը: Այստեղ երկրորդ տարին է, որ ցու-
ցադրվում է մեր սոցիալիստական արդյու-
նաբերության հաջողությունները պատկե-
րող էքսպոնատներ: Ընթացիկ տարում ցու-
ցադրվում է մոտ 50 հազար էքսպոնատ, հա-
զարավոր նորագույն մեքենաներ, հաստոց-
ներ, ապարատներ: Ցուցահանդեսում կա-
րելի է ծանոթանալ տեխնիկայի վերջին նո-
րությունների հետ, որոնք արդեն ներդրվել
և արմատավորվել են մեր արդյունաբերու-
թյան մեջ:

Արդյունաբերական ցուցահանդեսն տևի
20 պավիլիոն, այդ թվում մեքենաշինու-
թյան, հաստոցաշինության, ատոմային է-
ներգիան խաղաղ նպատակների համար
օգտագործելու, երկրաբանության, նավթա-
յին, քիմիական, թեթև արդյունաբերության
և շատ տերիշ պավիլիոններ:

Արդյունաբերական ցուցահանդեսում
մեր էքսկուրսանտները կարող են տեսնել

— 24 —

նաև առաջնակարգ մեքենաներ ու գործիք-
ներ, որոնք պատրաստվել են մեր ռեսպուբ-
լիկայի արդյունաբերական ձեռնարկություն-
ներում: Այստեղ կարելի է տեսնել Երևանի
էլեկտրամեքենաշինական գործարանի թո-
ղարկած շարժական էլեկտրականները և
գեներատորները, որոնք հայտնի են ոչ մի-
այն մեզ մոտ, այլև արտասահմանում, Ձեր-
ժինսկու անվան գործարանի հաստոցները,
էլեկտրաճշգրիտ գործարանի պրիբորները
և այլն:

Մեր երկրի երկաթուղային ժամանակա-
կից շարժական կազմին ծանոթանալու հա-
մար, արդյունաբերական ցուցահանդեսում
կա հատուկ հրապարակ, որտեղ կարելի է
տեսնել վագոններ, հուժկու ջերմաքարշեր և
էլեկտրաքարշեր, որոնցից յուրաքանչյուրը
կարող է տանել մինչև 3,5 հազար տոննա
կշիռ ունեցող գնացք: Դիտելով ցուցահան-
դեսը այցելում հաստատ համոզմունք կու-
նենա այն մասին, թե ինչպես գիտություն
և տեխնիկայի նորագույն նվաճումները ա-
տոմային էներգիան մեր երկրում օգտա-
գործվում է խաղաղ նպատակների համար,
արդյունաբերության և գյուղատնտեսության
բնագավառում:

Այս տարի ցուցահանդեսում բացվել է

— 25 —

նաև «ՍՍՌՄ Գիտությունների ակադեմիա»
պալիլիոնը: Այստեղ ցուցադրված են ակա-
դեմիայի ինստիտուտների կոլեկտիվների
նորագույն աշխատանքները: Այցելում ծա-
նոթանում է ոմնիկալ էքսպոնատներին՝ մե-
քենաներին ու սարքերին, սկսած փոքր հաշ-
վիչ-խրոնոգրաֆից, որով կարելի է չափել
վայրկյանի մեկ տասնհազարերորդ մասին
հավասար տևողությունը, և վերջացրած ըս-
տորջրյա հեռուստատեսով, որը հնարավո-
րություն է ընձեռում մինչև 200 մետր խո-
րովյան վրա ուսումնասիրել ստորջրյա բու-
սական ու կենդանական աշխարհը: Մեծ
թվով էքսպոնատներ են ցուցադրված կի-
սահադորդիչների, միջուկային ֆիզիկայի,
քիմիայի, հաշվիչ սարքերի բաժիններում:

Մեր երկրի աշխատավորները, որոնց
թվում նաև Սովետական Հայաստանի գյու-
ղատնտեսության աշխատողները, Հոկտեմ-
բերյան Սոցիալիստական Մեծ ունյուցիա-
յի 40-ամյակը պատվով դիմավորելու և այն
լավագույն գործերով նշանավորելու համար
լուրջ պարտավորություն են ստանձնել:
Այժմ նրանք պայքարում են ստանձնած
պարտավորությունները գերազանց ցուցա-
նիշներով կատարելու համար:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՈՒՍԱՆՈՂՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ 6-ՐԴ ՓԵՍՏԻՎԱԼԸ

ՖՐ. ՄԱՐՈՒԹՅԱՆ

Այս տարվա հուլիսի 28-ից մինչև օգոս-
տոսի 12-ը Մոսկվայում տեղի կունենա դի-
մոկրատական երիտասարդության համաշ-
խարհային 6-րդ ֆեստիվալը: Այստեղ ջերմո-
րեն միմյանց կհանդիպեն Եվրոպայի, Աֆրի-
կայի, Ասիայի, Ամերիկայի, հեռավոր Ավս-
տրալիայի տասնյակ հազարավոր պատանի-
ներ ու աղջիկներ:

Աշխարհի յուրաքանչյուր առաջադեմ երի-
տասարդ մարդու համար չկա ավելի մեծ ու-
րախություն, քան այն, որ կտրի ծովերն ու
օվկիանոսները, մայր ցամաքներն ու երկր-
ները և գա Մոսկվա մասնակցի այդ ֆեստի-
վալին, ծանոթանա Սովետական Միության
հետ, սոցիալիզմի խոշորագույն նվաճումնե-
րի հետ, ամրապնդի իր բարեկամությունը
սովետական հերոսական երիտասարդության
հետ:

Այժմ աշխարհի բոլոր ծայրերում հնչում են պատանիների ու աղջիկների սրտաբուխ, նը-վիրական բառերը՝ «խաղաղություն», «քարե-կամություն», «ազատություն»:

Ամբողջ աշխարհի առաջադեմ երիտասար-դության ներկայացուցիչները գալիս են մեր երկիրը, սոցիալիզմի երկիրը, ուր երիտա-սարդությունը իր հայրենասեր խիզախում-ներով, պատմական գործերով միշտ էլ հիաց-մունք է առաջացնում, ոգեշնչում բոլոր եր-կրրների երիտասարդներին, նոր կյանքի կո-չում միլիոններին:

Այժմ աշխարհի շատ երկրներում, ինչպես նաև մեր անծայրածիր Հայրենիքում ավարտ-վել են երիտասարդության ֆեստիվալները:

Երիտասարդության շրջանային և քաղա-քային ֆեստիվալները հաջողությամբ անցան նաև Հայաստանում, որին մասնակցեցին ա-վելի քան քառասուն հազար պատանիներ ու աղջիկներ: Այդ ֆեստիվալներում առաջնու-թյուն շահած եռեսուն երգեցիկ խմբեր, քա-ռասուն երգի-պարի անսամբլներ, 15 պարա-յին խմբեր և 150 անհատ կատարողներ իրա-վունք ստացան մասնակցելու ռեսպուբլիկա-կան ֆեստիվալին և կոնկուրսներին: Դրան-ցից 30 անհատ կատարողներ և 11 կոլեկ-տիվներ ռեսպուբլիկական ֆեստիվալում ար-

— 28 —

ժանացան առաջին կարգի դիպլոմի և ոսկե մեդալի, 51 կոլեկտիվների և անհատ կատա-րողների շնորհվեցին երկրորդ կարգի դիպլոմ և արծաթե մեդալ, իսկ 45 անհատ կատարող-ների ու կոլեկտիվների տրվեցին բրոնզե մեդալ:

Ռեսպուբլիկական ֆեստիվալի եզրափակիչ հանդեսներին մասնակցեցին շուրջ 10 հազար մարդ:

Առաջին կարգի դիպլոմի և ոսկե մեդալի արժանացան Թալինի շրջանի Աշնակ գյուղի սասունցիների պարի խումբը, Միկոյանի շրջանի Շահումյանի անվան կոլտնտեսու-թյան երգի-պարի խումբը, Ղափանի կուլտու-րայի տան երգի-պարի անսամբլը, Լենինա-կանի երկաթուղայինների Սևոյանի անվան կուլտուրայի պալատի երգի-պարի անսամ-բլը և ուրիշներ:

Երկրորդ կարգի դիպլոմ և արծաթե մեդալ շնորհվեց Լենինականի Մուրտովի անվան մանվածքային ֆաբրիկայի շրթհարմոնիստ-ների անսամբլին, Լենինականի տրիկոտաժի ֆաբրիկայի երգի-պարի անսամբլին, Սևանի շրջանային կուլտուրայի տան երգչախմբին, Կիրովականի Մյասնիկյանի անվան քիմիա-կան կոմբինատի երգի-պարի անսամբլին և շատ ուրիշների:

— 29 —

Ռեսպուբլիկական ֆեստիվալում առաջնութ-
յուն շահած կոլեկտիվները և անհատ կա-
տարողները, ինչպես նաև սպորտային պատ-
վիրակությունը կմասնակցի երիտասարդու-
թյան համամիութենական ֆեստիվալին:

Ֆեստիվալին մասնակցելու համար Մոսկ-
վա են գալու 140 երկրների 30 հազար պա-
տանիներ և աղջիկներ: Ֆրանսիայի 42 երի-
տասարդական կազմակերպություններից
Մոսկվայի ֆեստիվալին կմասնակցի 2000
պատվիրակ, Եգիպտոսից՝ 550, Անգլիայից՝
1300, Ռումինիայից՝ 1000, Գերմանիայի Ֆե-
դերատիվ ռեսպուբլիկայից՝ 2200: Եվ այս-
պես հազարավոր պատվիրակներ կգան Չի-
նաստանից, Հնդկաստանից, Ֆինլանդիայից,
Հոլանդիայից, ԱՄՆ-ից, Ալբանիայից, և այլ
երկրներից:

Ոչ լրիվ տվյալներով համաշխարհային
6-րդ ֆեստիվալին մասնակցելուն պաշտպա-
նում են 12 միջազգային կազմակերպություն
և 580 այլ կազմակերպություն:

Շատերին կհետաքրքրի թե ինչ է տեղի ու-
նենալու Մոսկվայում ֆեստիվալի օրերին:
Նախ և առաջ այնտեղ տեղի կունենա երիտա-
սարդության 3-րդ միջազգային սպորտային
ընկերական խաղեր, որին կմասնակցեն աշ-
խարհի սպորտային լավագույն կոլեկտիվնե-

— 30 —

րը, ինչպես նաև հայտնի սպորտամեններն ու
չեմպիոնները:

Ֆեստիվալի օրերին Մոսկվայում կկազմա-
կերպվեն երիտասարդության հանդիպումներ
ըստ պրոֆեսիաների: Տեղի կունենա գեղար-
վեստական ինքնագործունեության կոնկուրս-
ներ, սպորտային մրցումներ, կբացվեն զա-
նազան ցուցահանդեսներ, կկազմակերպվեն
զյուզակյան երիտասարդության տոն, աշխա-
տանքի, երգի ու պարի տոն, ինչպես նաև
կարճավալներ:

Ֆեստիվալի բացումը տեղի կունենա հու-
լիսի 28-ին: Նույն օրը, երեկոյան սպորտի
պալատում տեղի կունենա միջազգային մեծ
համերգ, հետևյալ օրը կկայանա «երիտա-
սարդական թատրոնների հանդիպման» բա-
ցումը: Օգոստոսի 2-ին կկայանա երգի-պա-
րի տոն, օգոստոսի 8-ին կկազմակերպվեն ե-
րիտասարդ տաղանդների ելույթներ, հանդես
կգան ֆեստիվալի լաուրեատները, գեղար-
վեստական կոնկուրսներում հաղթողները, օ-
գոստոսի 10-ին տեղի կունենա մեծ կարճա-
վալ: Բացի այդ, ստադիոններում և ֆիզկուլտ
դահլիճներում, զբոսայգիներում և կուլտու-
րայի պալատներում կկազմակերպվեն ֆես-
տիվալի մասնակիցների հանդիպումներ գիտ-
նականների, գրողների, արտիստների հետ,

— 31 —

տեղի կունենան բարեկամական դիսպուտներ
և դիսկուսիաներ, ինչպես նաև ուրախ խաղեր
կկազմակերպվեն Մոսկվայի հրապարակնե-
րում և զբոսայգիներում:

Ֆեստիվալային օրերին տեղի կունենան
սովետական, իտալական, հունգարական,
ճապոնական, չինական, չեխոսլովակյան,
ֆրանսիական, եգիպտական, հնդկական լա-
տինա-ամերիկյան, գերմանական և անգլիա-
կան, ինչպես նաև ամերիկյան կինոյի երե-
կոներ, ուր կցուցադրվեն գեղարվեստական
լավագույն ֆիլմեր:

Ամենուրեք կլինեն ֆեստիվալի խորհրդա-
նշաններ, վիթխարի մի երիցուկ, որի կենտ-
րոնում գտնվում է երկրագունդը, իսկ կողքից
բաժանվում են 5 բազմագույն ծաղկաթերթեր,
որոնք սիմվոլացնում են երկրագնդի մայր
ցամաքների գույները՝ նարնջագույնը՝ Եվրո-
պայի, դեղինը՝ Ասիայի, կապույտը՝ Ամերի-
կայի, մանուշակագույնը՝ Աֆրիկայի, կանա-
չը՝ Ավստրալիայի:

Կրեմլից վերև կճախրի ֆեստիվալի խոր-
հրդանշանով աերոստատը:

Ահա գեղանի լուծնիկ ստադիոնը, որի վրա
Խր թևերն է փռել ձյունասպիտակ հսկայական
աղավնի—աերոստատը՝ խաղաղության սիմ-
վոլը:

— 32 —

Աշխարհի երիտասարդությունը ֆեստիվա-
լի տասնհինգ օրերի ընթացքում լիիշխան
տերն է լինելու Մոսկվայի վաթսուն կուլտու-
րայի պալատների ու տների, վեց համերգա-
յին դահլիճների, քսանհինգ կինո-թատրոն-
ների, քսաներկու թատրոնների, հարյուրա-
վոր զբոսայգիների, պուրականների, բուլվար-
ների և ստադիոնների:

Օգոստոսի 12-ին հանդիսավոր կերպով
կփակվի խաղաղության և բարեկամության
երիտասարդության համաշխարհային 6-րդ
ֆեստիվալը:

Պատանիներն ու աղջիկները կմեկնեն ի-
րենց հայրենիքը, չնայած նրան որ նրանց
նորից կբաժանեն ծովերն ու օվկիանոսները,
մայր ցամաքները, սակայն միևնույն է, նը-
րանք իրար ձեռք կմեկնեն, կզգան միմյանց
մոտիկությունը և հստակորեն կլսեն փոխա-
դարձ երգման խոսքերը՝ միշտ հավատարիմ
լինել խաղաղության ազնիվ գործին, ամբողջ
երկրագնդի երիտասարդության բարեկամու-
թյան գործին՝ անկախ ազգային պատկանե-
լիությունից, դավանանքից և քաղաքական
համոզմունքից:

ԱՇԽԱՐՀԻ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆԵՐԻ
ՁԱՅՆԸ

Վ. ՌՈԴԻՈՆՈՎ

Աշխարհի բոլոր ծայրերից ամեն օր հաղորդագրություններ են ստացվում այն մասին, թե ինչպե՞ս աճում է ժողովրդական շարժումը ատոմային ու ջրածնային զենքն արգելելու և նրա փորձարկումները դադարեցնելու համար:

Արդեն մի քանի տարի է, որ բոլոր երկրները մտահոգությամբ հետևում են ջերմամիջուկային զենքի արգելման և նրա փորձարկումների դադարեցման հարցի քննարկմանը Միավորված Ազգերի Կազմակերպությունում: Դեռևս սրանից մի քանի տարի առաջ ՍՍՌՄ պատվիրակությունը Միավորված Ազգերի Կազմակերպություն մտցրեց մի բանաձև, որը նախատեսում էր անհապաղ դադարեցնել միջուկային զենքի փորձարկումները, ընդ որում առաջարկվում էր այդ հարցը լուծել անկախ զինաթափման ամբողջ պրոբլեմի վերաբերյալ համաձայն

— 34 —

նության հասնելուց: Սակայն այդ առաջարկը հաժանություն չգտավ ԱՄՆ-ի և արևմտյան մյուս տերությունների կողմից:

Հետագայում Սովետական կառավարութունը քանիցս կրկնեց ատոմային զենքի փորձարկումներն անհապաղ դադարեցնելու մասին իր առաջարկը, այն դիտելով որպես առաջին քայլ՝ ատոմային զենքը արգելելու, այդ զենքը պետությունների սպառազինություններից լիովին հանելու և նրա պաշարները ոչնչացնելու ճանապարհին:

Սովետական կառավարութունը, հաշվի առնելով ատոմային և ջրածնային զենքի փորձնական պայթեցումների անցանկալի հետևանքները, առաջարկում է, որ այդ զենքի փորձարկումները միաժամանակ դադարեցնեն այն բոլոր պետությունները, որոնք ունեն այդ զենքը: Սովետական Միությունը, բնական է, չի կարող միակողմանիորեն դադարեցնել միջուկային զենքի փորձարկումները, քանի որ այդ դեպքում մեր երկիրը անշահավետ դրություն մեջ վերվեր Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների և Անգլիայի համեմատությամբ, որոնք նույնպես փորձարկումներ են կատարում:

Ամերիկյան և անգլիական մամուլում հաճախ վարելի է հանդիպել մասսայական ո-

— 35 —

չընչացման զենքի փորձարկումները շարունակելու օգտին արվող դատողությունների: Վերջերս ատոմային զենքի մրցավազքի բազահայտ կողմնակցի դերում հանդես եկավ Անգլիայի արտաքին գործերի մինիստր Սելփին Լոյդը: Իր ապրիլի 29-ի ռադիոձայնում Լոյդը անգլիական ջրածնային ռումբի առաջիկա փորձարկումները արդարացնում էր նրանով, թե իբր այդպիսի զենքի արտադրությունը... պատերազմի կանխման ամենաարդյունավետ միջոցն է: Փորձելով տրևել կերպ հիմնավորել իր այդ անհեթեթ դրույթը, անգլիական արտաքին գործերի մինիստրը դիմեց, ինչպես արվում է սովորաբար նման դեպքերում: մի ստահող փաստարկի, հայտարարելով, թե միջուկային զենքի փորձարկումների դադարեցման շարժումը «մեծ մասամբ ելնում է կոմունիստական աղբյուրներից»:

Լոյդի ռազմատենչ ելույթին հակահարված տվեց նախ և առաջ անգլիական մամուլը: Լեյբորիստական «Դեյլի գերալդ» թերթը իր խմբագրական հոդվածում գրեց. «Խուլս տալով այն հիմնավոր տառնապից, որ պետք է ապրեն բոլոր խորհող մարդիկ այդ ռումբի կողմից տարածվող թուլնի կապակցությունը, անգլիական արտաքին գոր-

— 36 —

ծերի մինիստրը հայտարարեց, թե փորձարկումների դեմ տեղիված այդ ամբողջ ազդեցիկ տառնապիցն օգտի է Ռուսաստանի ուղեկիցներից ու գործակալներից: Դեռ երբեք պետական պոստ գրավող ոչ մի գործիչ այդքան զայրացուցիչ բան չէր ասել»: Մամուլի մի շարք օրգաններ և հասարակական որոշ կազմակերպություններ պահանջեցին Լոյդին պաշտոնաթող անել: Անգլիական հասարակայնության մեջ Լոյդի ելույթի առաջ բերած այդպիսի ռեակցիան պատահական չէ: Այստեղ գնալով ավելի ու ավելի շատ մարդիկ են սկսում հասկանալ, որ միջուկային զենքի գործադրումը կարող է ճակատագրական հետևանքներ ունենալ այնպիսի խիտ բնակեցված շրջանների համար, ինչպիսիք են Բրիտանական կղզիները: Այդ պատճառով էլ Անգլիայում, ինչպես եվրոպական մյուս երկրներում, վերջերս լայն շարժում է սկսվել միջուկային զենքը արգելելու և նրա փորձարկումները դադարեցնելու համար:

Անգլիայի կոմունիստական պարտիան իր մայիսի մեկյան մանիֆեստում բանավոր դասակարգին կոչ արեց՝ պայքարել ջրածնային ռումբերի փորձարկումները դադարեցնելու և միջուկային բոլոր տեսակի զենքերն արգելելու համար:

— 37 —

Անգլիայի շատ քաղաքներում տեղի են ունենում միտինգներ, որոնց մասնակիցները պահանջում են անհապաղ համաձայնագիր կնքել միջուկային զենքի փորձարկումները դադարեցնելու մասին: Այդ պահանջների պաշտպանությամբ հանդես են գալիս լեյբորիստական պարտիայի աչքի ընկնող գործիչները՝ պառլամենտի անդամներ Զելիա-կուսը, Հենդերսոնը, Պարջիտիրը և հասարակական շատ այլ գործիչներ:

Մեծ Բրիտանիայի և Հյուսիսային Իռլանդիայի բատիստների միության ամենամյա կոնֆերանսը, որը ներկայացնում է 300 հազար անդամ, ընդունեց մի բանաձև, որով անգլիական կառավարությանը կոչ է արվում «վճռականորեն վերսկսել փորձերը՝ Միացյալ Նահանգների և Ռուսաստանի կառավարությունների հետ համաձայնության դալու ատոմային ու ջրածնային ուժերի արտադրությունն արգելելու վերաբերյալ, ապահովելով միջազգային տեսչության ու վերահսկողության համար անհրաժեշտ երաշխիքներ, իսկ նախքան այդպիսի համաձայնագրի կնքումը, հասնել այն բանին, որ համաձայնություն ձեռք բերվի այդ զենքի ամեն տեսակ փորձարկումները դադարեցնելու մասին, միաժամանակ աստիճանաբար

— 38 —

անցնելով սպառազինությունների բոլոր մյուս տեսակների կրճատմանը»:

Անգլիական հասարակայնության ատոմային պատերազմի սպառնալիքի դեմ ուղղված ջանքերի միավորման ասպարեզում մեծ աշխատանք է տանում միջուկային զենքի արգելման համար պայքարող Ազգային խորհուրդը, որը վերջերս ստեղծել են մի շարք պրոգրեսիվ գործիչներ, այդ թվում՝ պառլամենտի անդամ պացիֆիստներ և ձախ լեյբորիստներ:

Հոլանդիայում ապրիլի վերջերին հիմնադրվեց «Ատոմային զենքի դեմ պայքարող միջազգային կազմակերպություն» ստեղծող կոմիտե: Նա հրապարակեց ամբողջ երկրագնդի բնակչությանն ուղղված մի դիմում, որով կոչ արեց՝ պայքարել միջուկային զենքի բոլոր փորձարկումները դադարեցնելու, այդ զենքի հետագա արտադրությունն արգելելու և եղած պաշարները տչնչացնելու համար:

Ատոմային զենքի դեմ ուղղված շարժումը լայն թափ է ստացել Գերմանիայի Ֆեդերատիվ ռեսպուբլիկայում: Այստեղ ատոմային զենքի փորձարկումների դադարեցման համար մղվող պայքարը զուգակցվում է արևմտագերմանական բանակն այդ զենքով

— 39 —

զինելու դեմ մղվող պայքարի հետ: Ամբողջ աշխարհով մեկ հնչեց Արևմտյան Գերմանիայի 18 ատոմագետ գիտնականների ձայնը, որոնք հանդես եկան իրենց երկիրը ատոմային պոլիգոնի վերածելու դեմ: Այդ գիտնականների կողք պաշտպանեցին Գերմանիայի Ֆեդերատիվ Ռեսպուբլիկայի հասարակական լայն շրջանները, նրա աչքի ընկնող հասարակական ու քաղաքական գործիչները: Ատոմային զենքի փորձարկումները դադարեցնելու օգտին հանդես եկան, մասնավորապես, Գերմանիայի սոցիալ-դեմոկրատական պարտիայի նախագահ Օլենհաուերը, Բունդեստագի նախագահ Գերստենմայերը և շատ ուրիշներ:

Գերմանիայի կոմունիստական պարտիայի Կենտրոնական Կոմիտեն մի քաջ նամակով դիմեց Գերմանիայի սոցիալ-դեմոկրատական պարտիայի բոլոր անդամներին ու գործիչներին, առաջարկելով նրանց՝ համատեղ գործողություններ ձեռնարկել ատոմային պատերազմի սպառնալիքի դեմ: «Այժմ մեր բոլորիս առաջ,— ասված է նամակում— և հատկապես գերմանական բանվոր դասակարգի առաջ, սոցիալ-դեմոկրատների և կոմունիստների առաջ ծառացել է այն հարցը, թե ինչ պետք է անենք՝ ատոմային սպառա-

— 40 —

զինություն հետ կապված սպառնալիքը կանխելու համար»: Գերմանիայի կոմունիստական պարտիայի Կենտկոմը առաջարկեց ձեռնարկություններում և պրոֆմիտյուններում, սոցիալ-դեմոկրատական պարտիայի բոլոր կազմակերպություններում քննության առնել հետևյալ հիմնական պահանջները. անհապաղ դադարեցնել բոլոր ատոմային փորձարկումները և մասսայական ոչնչացման զենքի գործադրությունը կատարվող մանևրները, վերացնել ատոմային պատերազմի համար գերմանական տերիտորիայում ստեղծված մմերիկյան և անգլիական բազաներն ու գինանոցները, Գերմանական Ֆեդերատիվ Ռեսպուբլիկան դուրս բերել ՆԱՏՕ-ից, հրաժարվել ատոմային զենքի պատրաստումից ու պահպանումից և այլ միջոցառումներից:

Գերմանական Դեմոկրատական Ռեսպուբլիկայի ամբողջ բնակչությունը ակտիվ կերպով մասնակցում է ատոմային ու ջրածնային զենքի արգելման համար մղվող պայքարին, արևմտա-գերմանական բանակը այդ զենքով զինելու դեմ տևողված պայքարին: Մայիսի 17-ին Գերմանիայի Դեմոկրատական Ռեսպուբլիկայի քաղաքների և համայնքների գերմանական համագումարի:

— 41 —

գլխավոր Կոմիտեն Մագդեբուրգում տեղի ունեցած իր նիստում ընդունեց մի դիմում՝ ուղղված գերմանական բոլոր քաղաքներին ու համայնքներին: Այդ դիմումի մեջ կոչ է արվում պահանջել, որպեսզի Գերմանիայի Ֆեդերատիվ Ռեսպուբլիկայի կառավարութ- յունը, Գերմանական Դեմոկրատական Ռես- պուբլիկայի կառավարության օրինակով, հանդես գա, հայտարարելով, որ ինքը դեմ է Գերմանիայի տերիտորիայում ատոմային զենք տեղադրելուն, դեմ է Գերմանիայում ատոմային զենք արտադրելու, ինչպես նաև դեմ է Գերմանիան այդ զենքով վիճելուն:

Ատոմային զենքի փորձարկումները դա- դարեցնելու և ատոմային պատերազմի ըս- պառնալիքը վերացնելու շարժումը վերջին շաբաթներս ընդգրկեց Եվրոպայի գրեթե բո- լոր երկրները:

Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներում ա- ճում է ատոմային զենքի դադարեցման շար- ժումը: «Նյուս դեյ» թերթը իր խմբագրական հոդվածում կոչ անելով դադարեցնել միջու- կային զենքի փորձարկումները, նշում է, որ ԱՄՆ-ում շատ են այն մարդիկ, որոնք վճռականորեն հանդես են գալիս ի պաշտ- պանություն այդ պահանջի: Այդ մարդկանց թվին են պատկանում ականավոր գիտնա-

— 42 —

կիներ, հասարակական ու քաղաքական գործիչներ:

Միջուկային զենքի փորձարկումների դա- դարեցման շարժումը բացառիկ մեծ թափ է ստացել Ճապոնիայում, այն երկրում, որի ժողովուրդը դարձավ ատոմային գրոհի ա- ռաջին զոհը: Այդ շարժմանը մասնակցում են տարբեր պարտիաներ, հասարակական և կրոնական կազմակերպություններ, որոնք ներկայացնում են ճապոնական ազգի բոլոր խավերը: Արտահայտելով ժողովրդի կամքը, Ճապոնիայի պառլամենտը դեռ անցյալ տա- րի դիմեց մյուս երկրների պառլամենտնե- րին, կոչ անելով դադարեցնել ատոմային զենքի փորձարկումները:

Ատոմային պատերազմի սպառնալիքի դեմ ակտիվ կերպով հանդես են գալիս Զի- նական Ժողովրդական Ռեսպուբլիկայի, Հնդկաստանի, Ինդոնեզիայի, Բիրմայի և ա- սիական մյուս երկրների ժողովուրդները:

Միջուկային զենքի արգելման և նրա փոր- ձարկումների դադարեցման համար վճռա- կան պայքարի կոչ արեցին աշխատավորնե- րի Պրոֆմիությունների Համաշխարհային ֆե- դերացիան, Կանադաց Միջազգային դեմոկրա- տական ֆեդերացիան, Դեմոկրատական ե- րիտասարդության համաշխարհային ֆեդե-

— 43 —

րացիան և մյուս մասսայական կազմակերպությունները, տրոնք իրենց շարքերում միավորում են բազմաթիվ երկրների տասնյակ միլիոնավոր մարդկանց:

Սովետական Միության ժողովուրդները միահամուռ կերպով ձգտում են աշխարհը փրկել ատոմային պատերազմի վտանգից: Խաղաղության պաշտպանության Սովետական Կոմիտեն, արտահայտելով սովետական մարդկանց խոհերն ու զգացմունքները, վրձնականորեն պաշտպանեց բոլոր ժողովուրդներին ուղղված Խաղաղության Համաշխարհային Խորհրդի կողք՝ «վճռականորեն պահանջել, որ անհապաղ դադարեցվեն միջուկային զենքի փորձարկումները, որպեսզի հետագայում հասնենք մասսայական ոչընչացման այդ զենքի արգելման և դրանով իսկ կանխենք ատոմային պատերազմը»:

Այժմ ամբողջ աշխարհում միջուկային զենքի դեմ ծավալված շարժումը՝ արդի ժամանակների հզոր շարժումն է: Այն կարող է և պետք է կանխի մարդկությանն սպառնացող ատոմային կործանարար պատերազմը:

ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ ԱԳԻՏԱՏՈՐՆԵՐԻՆ

ԹԵՄԱՆԵՐ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԱԳԻՏԱՏՈՐՆԵՐԻ ՕԳՈՍՏՈՍ ԱՄՍՎԱ ԶՐՈՒՅՑՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

1. ՊԱՐՏԻԱՅԻ ԼԵՆԻՆՅԱՆ ՄԻԱՍՆՈՒԹՅԱՆ ԱՄՐԱՊԵՂՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Գրականություն

Ինֆորմացիոն հաղորդագրություն Սովետական Միության Կոմունիստական պարտիայի Կենտրոնական Կոմիտեի պլենումի մասին: ՍՄԿՊ Կենտկոմի պլենումի որոշումը Գ. Մ. Մալենկովի, Լ. Մ. Կազանովիչի, Վ. Մ. Մոլոտովի հակապարտիական խմբի մասին, տպագրված «Ս. Հ.»-ի 1957 թվականի հուլիսի 4-ի համարում:

Պարտիայի լենինյան միասնությունը անխորտակելի է, «Պրավդա»-ի առաջնորդողը, տպագրված «Ս. Հ.»-ի 1957 թվականի հուլիսի 6-ի համարում:

Ռեսպուբլիկայի և երևանի պարտիական ակտիվը համատեղ ժողովը, տպագրված «Ս. Հ.»-ի 1957 թվականի հուլիսի 5-ի համարում:

2. ԲԱՐՁՐ ՅՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐՈՎ ԿԱՏԱՐԵՆՔ ՄԵԾ
ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 40-ԱՄՅԱԿԻ ՊԱՏՎԻՆ
ՍՏԱՆՉՆԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Գրականություն

ՍՄԿՊ Կենտրոնական Կոմիտեի որոշումը Հոկտեմբերյան Սոցիալիստական Մեծ ռեվոլյուցիայի 40-րդ տարեդարձի տոնակատարության նախապատրաստման մասին, տպագրված «Ս. Հ.»-ի 1957 թվականի մարտի 17-ի համարում:

Դեպի Մեծ Հոկտեմբերի 40-ամյակը, նյութեր ստանձնած պարտավորությունները կատարելու վերաբերյալ, տպագրված «Ս. Հ.»-ի 1957 թվականի հուլիսի 2-ի և 10-ի համարներում:

Բաբելավել մրցության պարտիական ղեկավարությունը, «Ս. Հ.»-ի 1957 թվականի հուլիսի 11-ի առաջնորդողը:

3. ԱՆԿՈՐՈՒՍՏ ԱՆՅԿԱՑՆԵՆՔ ՀԱՅԱՀԱՏԻԿԱՅԻՆ
ԿՈՒԼՏՈՒՐԱՆԵՐԻ ԲԵՐՔԱՀԱՎԱՔԸ

Գրականություն

Ն. Ս. ԽՐՈՒՇՉՈՎ— Հացահատիկային տնտեսությունը գյուղատնտեսության ամբողջ արտադրության հիմքն է, ՍՄԿՊ XX համագումարին տված ղեկուցումից, էջ 81—88, Հայպետհրատ, 1956:

Բարձր բերքի կարևոր պայմանը, «Ս. Հ.»-ի 1957 թվականի հուլիսի 4-ի առաջնորդողը:

— 46 —

Բուսաբուծություն, նյութեր հացահատիկային և մյուս կուլտուրաների մշակության վերաբերյալ, տպագրված «Հայաստանի կոլտնտեսական» ամսագրի 6-րդ համարում:

4. ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՄԵԿ ՇՆՉԻՆ ԸՆԿՆՈՂ ՄՍԻ,
ԿԱԹԻ, ՅՈՒՂԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՄԲ ՄՈՏԱԿԱ
ՏԱՐԻՆԵՐԻՆ ՀԱՄՆԵՆՔ ԱՄՆ-ԻՆ

Գրականություն

Ն. Ս. ԽՐՈՒՇՉՈՎ— Ճառ ՌՍՖՍՌ Հյուսիս-Արևմուտքի մարզերի և ավտոնոմ ռեսպուբլիկաների գյուղատնտեսության աշխատողների խորհրդակցությունում, տպագրված «Ս. Հ.»-ի 1957 թվականի մայիսի 25-ի համարում:

Երկրին տանք ավելի շատ միս ու կաթ, «Հայաստանի կոլտնտեսական» ամսագրի 1957 թվականի 5-րդ համարի առաջնորդողը:

Բնակչության մեկ շնչին ընկնող մսի, կաթի և յուղի արտադրությամբ ԱՄՆ-ին հասնելու կապակցությամբ Սիսիանի, Ալավերդու, Ախտայի, Աշտարակի շրջանների պարտավորությունները, տպագրված «Ս. Հ.»-ի 1957 թվականի հունիս և հուլիս ամիսների համարներում:

5. ՊԱՐՏԻԱՆ ԲԱՅԻ ԺՈՂՈՎՐԴԻ ՇԱՀԵՐԻՅ
ՉՈՒՆԻ ՈՒՐԻՇ ՇԱՀԵՐ

Գրականություն

ՍՄԿՊ Կենտկոմի պլենումի որոշումը Գ. Մ. Մալեևի, Լ. Մ. Կազանովի, Վ. Մ. Մոլոտովի նա-

— 47 —

կապարտիական խմբի մասին, տպագրված «Ս. Հ.»-ի 1957 թվականի հուլիսի 4-ի համարում:

Կոլտնտեսականների, բանվորների ու ծառայողների տնտեսություններից պետությանը գյուղատնտեսական մթերքների պարտադիր հանձնումները վերացնելու մասին ՍՄԿՊ Կենտրոնական Կոմիտեի և ՍՍՌՄ Մի-նիստրների Սովետի 1957 թվականի հուլիսի 4-ի ա-րոշումը, տպագրված «Ս. Հ.»-ի 1957 թվականի հու-լիսի 5-ի համարում:

Շնորհակալ եմ, շատ շնորհակալ, Վեդի գյուղի կո-տնտեսականների նամակը, տպագրված «Ս. Հ.»-ի 1957 թվականի հուլիսի 6-ի համարում:

6. ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՈՒՍԱՆՈՂՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ 6-ՐԴ ՖԵՍՏԻՎԱԼԸ

(Զրույցի համար օգտագործել «Ավանգարդ» թերթի հուլիս և օգոստոս ամիսների համարները և «Ագիտա-տորի բլոկնոս»-ի 14-րդ համարը):

7. ԱՃՈՒՄ ԵՎ ԱՄՐԱՊՆԴՈՒՄ Է ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ
ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՉԵԽՈՍԼՈՎԱԿԻԱՅԻ
ԺՈՂՈՎՈՐԴՆԵՐԻ ԲԱՐԵԿԱՄՈՒԹՅՈՒՆԸ

Գրականություն

«Բարեկամության ճանապարհով» ընկեր Ն. Ս.
Խրուշչովի և ընկերների Յո. Բալաժի, Օ. Ի. Իվաշչեն-

— 48 —

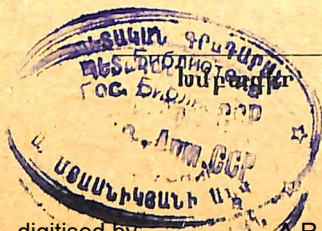
կոյի ճառերը Չեխոսլովակիայում, տպագրված «Ս. Հ.»-ի 1957 թվականի հուլիսի 11-ի համարում:

Խանդավառ դիմավորում Պրագայում, տպագրված «Ս. Հ.»-ի 1957 թվականի հուլիսի 12-ի համարում:

Ն. Ս. ԽՐՈՒՇՉՈՎ — Ճառ «ԶԿԴ»-«Ստալինգրադ» գործարանում 1957 թվականի հուլիսի 11-ին, տպա-գրված «Ս. Հ.»-ի 1957 թվականի հուլիսի 13-ի հա-մարում:

СОДЕРЖАНИЕ

	Стр.
МАТЕРИАЛЫ ДЛЯ БЕСЕД	
С родной партией	1
А. Котанджян — Трудящиеся столицы с честью выполняют свои обещания	9
С. Гюрджян — Всесоюзная сельскохозяйственная и промышленная выставка	16
Фр. Марутян — 6-й всемирный фестиваль молодежи и студентов	27
МЕЖДУНАРОДНЫЕ ТЕМЫ	
В. Родионов — Голос народов мира	34
В ПОМОЩЬ АГИТАТОРАМ	
Темы и литература для бесед агитаторов в августе месяце	45

Վ. ԲՋՆՈՒՆԻ

Отдел пропаганды и агитации
ЦК КП Армении
БЛОКНОТ АГИТАТОРА

№ 14

1957 г.

ՎՅ 06946

Պատվեր 564

Տիրաժ 8.550

ՀՍՍՌ Կուլտուրայի մինիստրության հրատարակչու-
թյունների և պոլիգրաֆ արդյունաբերության գլխավոր
վարչության II տպարան, Երևան, Կոմունյանցի № 8:

Գինը 50 կոպ.: